

Digitale bommen kunnen escaleren tot nucleaire bommen

www.trouw.nl

Toch bleek het aantal mogelijkheden om te vergelden technisch beperkt. In het diepste geheim werd daarop een projectgroep van NSA, CIA en het U.S. Cyber Command opgericht om nieuwe cyberwapens te ontwikkelen. Het besluit dit project door te zetten werd aan Trump overgelaten. Het meest vergaande voorstel waren implants of digitale bommen waarmee in theorie de Russische economie die op digitale infrastructures draait, kan worden vernietigd.

Het zou mij niet verbazen als Rusland en de VS al digitale bommen hebben

Die implants zouden in het geheim worden geplaatst en slapende blijven tot het moment van vergelding. Ik neem aan dat meerdere landen, inclusief Rusland, dit soort digitale bommen willen ontwikkelen om deze tijdens een escalerend conflict tot ontploffing brengen.

Dit soort digitale oorlogvoering kent precedenten, zoals het Stuxnet-virus waarmee naar verluidt de Amerikaanse en Israëliëse inlichtingendiensten tot 2010 het Iraanse atoomprogramma wisten te ontregelen.

Van meer recente datum is het tijdelijk platleggen van het Noord-Koreaanse internet als vergelding voor de inbraak van dat land in de computers van Sony. Maar dit is kinderspel bij het opblazen van het hele digitale infrastructuur.

Precies daar zat Obama's dilemma. Als een vergelding wordt uitgevoerd

moet sprake zijn van proportionaliteit: de vergelding moet in relatie staan tot de ernst van de aanval. Het hacken van computers van de Democratische Partij kan niet vergolden worden met de sloop van de Russische economie. Gebeurt dat toch, dan is sprake van een oorlogsverklaring die naar een kernwapenoorlog kan escaleren. Alleen al het vinden van implants kan als oorlogsverklaring worden gezien.

Dus bleef het bij het uitzetten van Russische diplomaten en het sluiten van Russische faciliteiten in Amerika die onderdeel van een spionagenetwerk zouden zijn. Maar het zou mij niet verbazen als Amerikaanse of Russische implants zelfs al bestaan.

Lees ook: 'Verplicht cruciale bedrijven tot ICT-check'.